

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁL

k řemeslnému kurzu

MALOVÁNÍ NA HEDVÁBÍ

v rámci projektu

Lidová řemesla v mikroregionu Lužnice a Vltavotýnsko

Realizátor projektu: MAS Lužnice, o.s.
datum konání: 18. 5. 2013

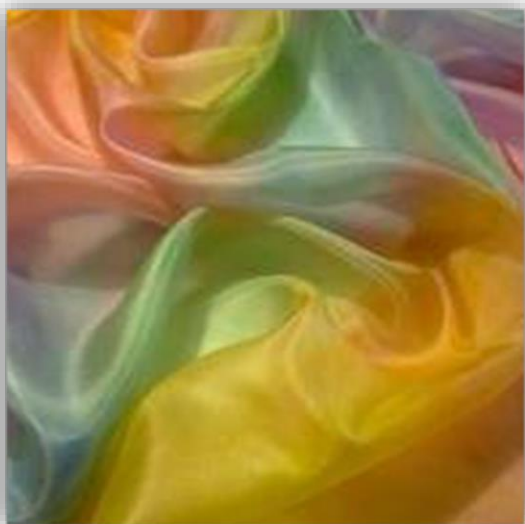

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Obsah

Hedvábí	5
Historie a výroba hedvábí	6
Druhy hedvábí	8
Vybavení a pomůcky	9
Barvy	9
Kontury a gutty	10
Sůl	10
Rámy	11
Žabky, vypínací kotvičky, napínáčky, gumičky	11
Štětce	12
Mizící fix a měkká tužka 4B	12
Vatové tyčinky, kuchyňské ubrousky, savé hadříky	12
Malování na rámu	13
Malba na vlhkém podkladu	14
Prolínání barev	14
Světelné odstupňování barvy	14
Solné struktury	15
Malba na suchém podkladu	16
Malba bez použití antidiffusantu	16
Malba za použití fénu	17
Malba za použití antidiffusantu	17
Konturování	18
Malování bez rámu	19
Mramorovaný vzor	19
Vrapování	20
Použitá literatura a zdroje	22
Poznámky	23

Hedvábí

Hedvábí má vlastnosti, které nemá žádné jiné přírodní vlákno. Je neobyčejně pevné a pružné. Při napnutí se může prodloužit o jednu sedminu až pětinu své délky, aniž se přetrhne. Je jemné, hebké a skvěle absorbuje vlhkost. Vstřebá až 30% vody, aniž se zdá být vlhké. Je vzdušné a skvěle chrání před změnami teplot. Není proto divu, že dříve bylo vyvažováno zlatem a drahými kameny a také v současné době je i v obrovské konkurenci moderních materiálů stále velmi ceněno.

Hedvábí je jedinečný přírodní materiál, který navozuje pocit luxusu, a přesto není nedostupný. Barvy se na něm nádherně vyjímají, a proto stále více lidí nachází v malbě na hedvábí krásného koníčka. Inspirující a tisíciletými prověřený materiál je vhodný pro celou řadu výtvarných technik, které je možné použít ve volné i užité tvorbě. Na hedvábí můžete namalovat obraz nebo z pomalovaného hedvábí ušít originální oděv, módní nebo interiérové doplňky, jako jsou šátky, šály, kravaty, polštáře, přehozy, závěsy apod.

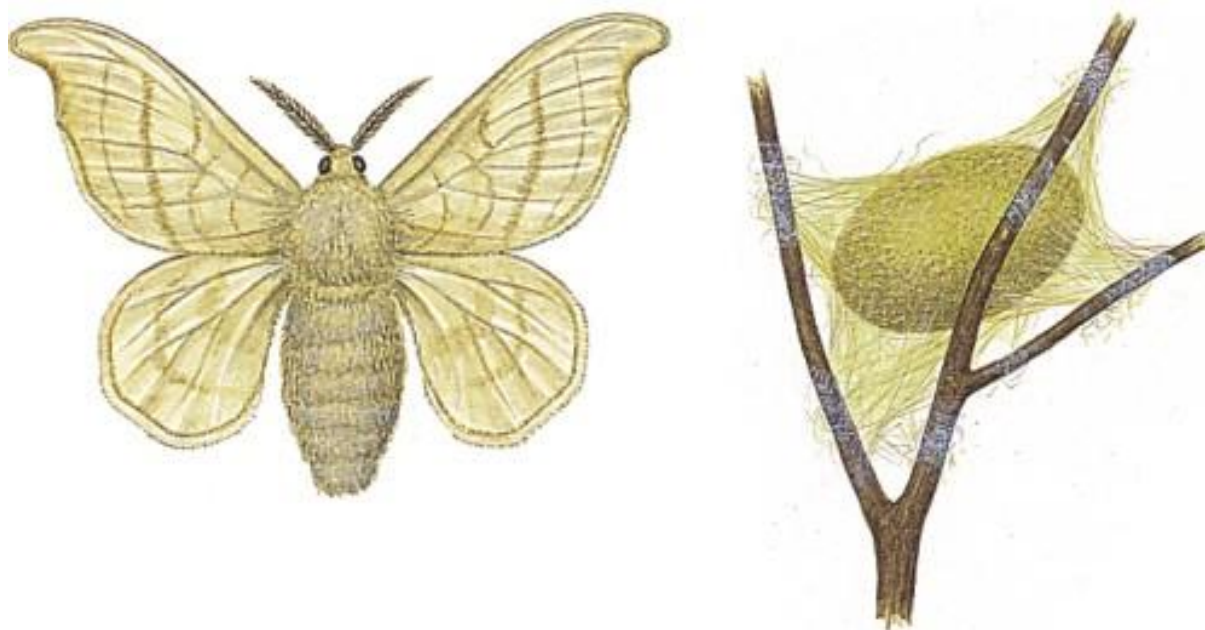
Malba na hedvábí patří mezi náročnější výtvarné koníčky. Vyžaduje čas a trpělivost, ale odměna stojí za to. Nebojte se experimentovat a dovolte si neúspěch. Právě při odvážných experimentech, kdy nelpíte na výsledku, vznikají práce nejpůsobivější, které jsou oproštěny od křečovitě snahy kopírovat, ze kterých vyzařuje radost z tvorby.

Historie a výroba hedvábí

Historie objevu hedvábí je dodnes zahalena tajemstvím. Jisté je, že jeho kolébkou je Čína. Archeologické nálezy řadí první pokusy o chov bource morušového do 18. – 12. st. př. n. l. Popis technologie výroby je znám až z čínských textů z 13. a 14. století.

Hedvábí i chov bource morušového byly od počátku výsadou knížecích rodin v provinciích, kde se hedvábí vyrábělo. Stalo se symbolem společenského postavení a později předmětem směny a dokonce i platidlem. Čínský císař si brzy uvědomil jeho obchodní hodnotu a získal monopol na chov bource morušového. Porušení zákazu vývozu jeho vajíček trestal smrtí. Výroba pravého hedvábí zůstala dlouho zahalena tajemstvím.

Výroba hedvábí je nerozlučně spojena s chovem bource morušového. Chov této housenky nočního motýla je velmi náročný a řídí se přísnými pravidly. Housenky bource se živí výhradně listím moruše bílé a v chladnějším a vlhkém podnebí jsou velmi choulostivé a náchylné k nemocem. Proto je hedvábí v jiných oblastech často vyráběno i z odolnějších druhů bourců (např. pajasanového, dubového nebo skočcového), nicméně toto hedvábí nedosahuje kvality hedvábí z bource morušového.

Housenky jsou po celou dobu svého života chráněny před chladem, vlhkem, průvanem, ale také pachem a hlukem. Množství listů, které spotřebují, odpovídá dvacetinásobku jejich váhy. K získání 3 kg hedvábí je zapotřebí až třiceti morušovníků!

Po několika dnech, kdy housenka nežere, začne vypouštět ze dvou otvorů na spodním pysku tekutinu. Z té na vzduchu vznikají dvě tenoučká vlákna, která housenka předními nohama spojuje v jedno jediné a začíná spřádat svůj zámotek. Přibližně za 3 – 4 dny se zcela zapře a mění se v kuklu.

Samičí zámotky mají dokonalou vejčitou podobu a samčí jsou uprostřed lehce staženy. Přibližně za 14 – 21 dní prorazí zámotky motýli a samečci a samičky se spáří. Samečci hynou, samičky nakladou vajíčka a celý cyklus se opakuje.

Při výrobě hedvábí se zámotky vkládají do horké vody, čímž se zabije kukla a zámotek se odklíží a změkne. Následně se šleháním ze zámotku uvolňují vlákna. U každého zámotku jsou rozpoznatelné 3 různé vrstvy. Vnější je řídká a její vlákna se zpracovávají na buretové hedvábí. Poslední vrstva je nejhorší kvality a používá se k výrobě hedvábné vaty. K získání 1 kg hedvábného vlákna je zapotřebí více než deseti kilogramů zámotků.

Následuje vyvařování a bělení hedvábného vlákna. Horká voda ho zvláčňuje a připravuje k přijímání barvy. Potom už přichází na řadu spřádání a tkaní.

Druhy hedvábí

Hedvábí může být bělené nebo nebělené, bez lesku nebo s mírným až vysokým leskem. Hmotnost hedvábí se vyjadřuje v g/m² nebo číslicí umístěnou za druhem hedvábí, která se rovná počtu nití, z nichž byl utkán jeden milimetr hedvábné tkaniny.

Pro každý druh hedvábí určitě najdete sami ideální využití, nicméně pro snazší prvotní orientaci nabízíme toto dělení:

Název	Vzhled	Využití
Šifon/mušelín 3, 5 (15 g/m²)	velmi lehké a průsvitné hedvábí	šály, šátky, vázačky do vlasů a jiné oděvní doplňky
Pongé (čti ponžé), krepdešín, krepžoržet 5 – 6 (22 g/m², 26 g/m²)	lehké hedvábí	vhodné na šály, šátky, vázačky do vlasů a jiné oděvní doplňky; kromě krepžoržetu můžete použít jako cvičný materiál
Pongé/Habotai, krepdešín, krepžoržet, dupion 8 – 10 (35 g/m², 43 g/m²)	středně těžké hedvábí	šátky, šály, kravaty a motýlky (ne krepžoržet), polštáře, a oděvní součásti s nižší průsvitností
Pongé/Habotai, krepdešín, krepžoržet, dupion, buret, kord, satén, krepstatén 12 (52 g/m² a s vyšší hmotností)	těžké hedvábí	oděvy, kravaty a motýlky, polštáře, potahy, závěsy a další doplňky do interiéru

Vybavení a pomůcky

Barvy

Barvy na hedvábí se liší podle způsobu fixace. Jsou to tedy buď barvy zažehlovací, nebo napařovací. V obchodech si můžete vybrat z bohaté nabídky barev od různých firem, které jsou určeny přímo pro malbu na hedvábí. Tekuté barvy se ředí vodou a nejsou krycí. Prodávají se v mnoha tónech a barevnou paletu můžete obohatit jejich vzájemným mícháním. K zesvětlení barev se používá voda – čím více vody použijete, tím světlejší odstín barvy získáte. Bílá barva je barva hedvábí.

Na hedvábí se barva mohou nanášet podle druhu zvolené techniky štětcí, stříkáním nebo v zahuštěné podobě také tiskovými formami.

Intenzita barev ve skleničce nebo misce neodpovídá vizuálně intenzitě barev nanesených na hedvábí. Z tohoto důvodu je výhodné mít při ruce zkušební kousek hedvábí. U barev zažehlovacích počítejte po jejich uschnutí se zesvětlením, u barev napařovacích naopak mokrá plocha nejlépe odpovídá konečnému vzhledu po jejich fixaci.

Zažehlovací barvy se fixují jednoduše žehličkou. Nepronikají do vlákna, ale vlákno spíš obalují, což je lehce rozpoznatelné hmatem. Po uschnutí barvy zesvětlají a fixací se jejich vzhled již nemění. Po zažehlení se barvy mohou prát i chemicky čistit. Praním obvykle vyplavíte i přebytečnou barvu, kterou již hedvábí nemohlo pojmout, a tím se odstraní i jeho mírná ztuhlost, kterou můžete na konci práce pozorovat.

Barvy napařovací se fixují párou a pronikají přímo do vlákna. Proto neovlivňují měkkost a splývavost hedvábí. Mokré barvy jsou velmi intenzivní, po uschnutí se jejich intenzita vytrácí a po fixaci párou se opět vrací v plné síle.

U většiny technik malby na hedvábí není rozhodující, zda jsou použity barvy zažehlovací nebo napařovací. Obvykle se ale začíná s barvami zažehlovacími, jejichž fixace je jednoduchá a snadno dostupná.

Kontury a gutty

Kontury a gutty slouží ke kresbě linií. Kreslit s nimi můžete na bílé hedvábí i suchý barevný podklad. Správně nanesené kontury a gutty mají lehce reliéfní vzhled, který si uchovají i po fixaci.

Kontury jsou vodou ředitelné a prodávají se v řadě barevných tónů s perletí, bez perleti nebo metalické – zlaté, stříbrné, měděné apod. Zakoupit můžete buď kontury pro práci se zažehlovacími barvami, nebo pro práci s napařovacími barvami. Můžete je prát i chemicky čistit. Existuje i bezbarvá kontura, která neobsahuje pigment. Po vyprání se tato kontura odstraní zůstává linka v barvě podkladu.

Kontury schnou asi 20 – 30 min, dobu schnutí ovlivňuje okolní teplota i síla linky.

Gutta je přírodní substance a je vodě odolná. Ředí se ředidly, které doporučuje výrobce nebo benzínem. Barevná škála je omezená – obvykle se prodávají černé, zlaté, stříbrné a bezbarvé gutty. Může se prát, ale nesmí se chemicky čistit. Gutta zasychá rychleji než kontura a je schopná zadržet barvu ještě před tím, než dokonale uschne. Je hořlavá, proto ji neskladujte v blízkosti tepelných zdrojů a při práci větrejte.

Sůl

Sůl se při malování na hedvábí používá k vytvoření solných struktur. Využít můžete kuchyňskou sůl, preclíkovou sůl, sůl do myčky na nádobí, ale i prášek do pečiva. Ve výtvarných potřebách můžete zakoupit speciální jemnou a hrubou sůl pro solné efekty.

Rámy

Pro většinu technik je nutné mít hedvábí vypnuté v rámu. Při práci leží rám ve vodorovné poloze, aby se barva rovnoměrně rozlévala. Vybrat si můžete mezi posuvnými nebo pevnými rámy.

Výhodou posuvných ráků je především rozměrová variabilita, ale některé typy především větších ráků jsou méně stabilní.

Pevné rámy si můžete vyrobit sami z měkkého dřeva nebo použijte malířské rámy, kterým se říká slepé. Jde o systém lišt v délce od 15 cm až po více než 200 cm, které zakoupíte ve výtvarných potřebách. Jejich výhodou je, že si můžete sestavit rám přesně podle velikosti hedvábí, na které se chystáte malovat. Rámy jsou stabilní i ve velkých rozměrech. Lišty se dají libovolně dokupovat a vzájemně kombinovat.

Při určování správné velikosti slepých ráků je nutné k rozměrům hedvábí, pro které si rám pořizujete, připočítat 5, 15 nebo 20 cm. Pokud při napínání používáte napínáčky se 3 hroty, přidejte k rozměrům hedvábí 5 cm. V případě, že vypínáte hedvábí pomocí žabek, připočítejte 15 cm, a jestliže použijete originální drápky, přidejte 20 cm.

Př.: Pro hedvábí 150 x 40 cm si pořídte rám 155 x 45, 165 x 55 cm nebo 170 x 60 cm.

Žabky, vypínací kotvičky, napínáčky, gumičky

Hedvábí se na rám připevňuje pomocí záclonových žabek, vypínacích kotviček nebo napínáček se třemi hroty. Žabky a kotvičky se připevňují k rámu gumičkami a jsou určeny k napínání metráže i olemovaného hedvábí. Napínáčky se třemi hroty se používají pouze k vypnutí metráže.

Štětce

Pro malbu na hedvábí tekutými barvami jsou vhodné hlavně kvalitní ploché a kulaté akvarelové štětce různých velikostí, které dobře drží tvar. V obchodech s výtvarnými potřebami si můžete vybrat mezi štětci s přírodním, syntetickým vlasem nebo jejich směsí. Přírodní vlas je schopen pojmout větší množství barvy, ale i kvalita syntetických štětců je na vysoké úrovni.

Určitě budete potřebovat minimálně jeden kulatý štětec č. 10 – 14 a jeden plochý štětec s jemným vlasem 2. Další štětce si můžete pořizovat průběžně podle potřeby. Velikost štětce vybírejte podle velikosti plochy, na kterou malujete a typ štětce podle použité techniky.

Mizící fix a měkká tužka 4B

Mizící fix neboli „fantomka“ je fix fialové barvy, který reaguje na vlhko a z hedvábí sám zmizí přibližně do 24 hodin. Můžete si s ním na suchém hedvábí předkreslit vzor, v hrubých obrysech rozvrhnout kompozici, nebo si označit umístění tisku apod. Jakmile

začnete malovat barvou, přebytečná kresba fixem okamžitě zmizí.

Měkká tužka 4B se používá především k rozkreslení složitějších a exaktních vzorů při konturování. Kresba konturou nebo guttou by měla jít přesně ve stopách předkreslené linie, neboť tužka se z hedvábí neodstraňuje tak snadno jako „fantomka“. Toto vyžaduje pevnou a cvičenou ruku.

Vatové tyčinky, kuchyňské ubrousky, savé hadříky

Bavlněné hadry, které dobře přijímají barvu, budete potřebovat k odsávání přebytečné barvy ze štětce. Vatové tyčinky a kuchyňské ubrousky využijete k odsávání barvy z hedvábí.

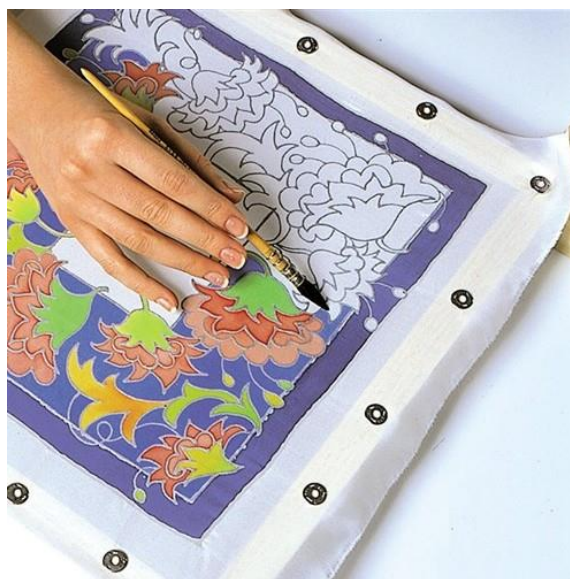
Malování na rámu

Většina technik vyžaduje hedvábí vypnuté do rámu. Už jsme se zmínili o tom, že při malbě leží rám ve vodorovné poloze, aby se barva rozlévala a usychala rovnoměrně.

Pokud pracujete s metráží, můžete hedvábí vypnout pomocí napínáčků se třemi hroty nebo využít originálních vypínacích kotviček, které lze nahradit záclonovými žabkami. Po napínáčcích mohou zůstat nezacelitelné dírký, proto při malbě počítejte s okrajem 1 – 2 cm, který nakonec odtrhnete, nebo ho použijete při začišťování metráže.

Hedvábné polotovary, šátky a šály se zarolovaným okrajem se napínají pouze vypínacími kotvičkami nebo žabkami. Hedvábí netrhají a případné drobné dírký se praním zacelí.

Správně vypnuté hedvábí je hladké a bez viditelných nerovností. Napětí látky je souměrné a hedvábí není prověšené ani příliš napnuté.

Malba na vlhkém podkladu

Malbou na vlhkém podkladu mohou vzniknout samostatná svěží akvarelová dílka nebo barevné podklady pro různé jiné techniky. Obrisy tvarů nejsou exaktní a dobře se udržují i korigují. Jejich vzhled závisí na stupni vlhkosti plochy a množství barvy na štětcí.

Prolínání barev

Při této technice je velice důležitá čistá voda. Začněte tím, že pravidelnými dlouhými tahy zleva doprava a zprava doleva navlhčíte hedvábí vodou pomocí širokého plochého štětce. Pohledem proti světlu zjistíte, zda je plocha navlhčená souměrně. Případná suchá místa znovu navlhčete.

Namíchané barvy nanášejte bezprostředně vedle sebe. V místech, kde se barvy prolnou, vzniknou nové barevné tóny a odstíny. Při práci střídejte různé velikosti kulatých i plochých štětců. Dokud plochu neusušíte, dochází na ní k větším či menším změnám. Na závěr můžete použít kontrastní barvu k vytvoření detailů.

Plochu nechte uschnout nejlépe přirozeně. V případě, že chcete urychlit schnutí nebo zastavit nechtěné barevné změny, použijte fén. Při fénování se nezastavujte na jednom místě, ale sušte souměrně celou plochu.

Světelné odstupňování barvy

Hedvábí vypnuté na rámu nejprve navlhčete. Poté, co si zvolíte jednu barvu, naneste širokým štětcem její nejtmaší tón do rohu hedvábí.

Pravidelnými a opakujícími se tahy pokračujte po diagonále zleva doprava a zprava doleva. Barva ve štětci bude postupně ubývat a plocha se tak zesvětlovat. Pokračujte až do nejsvětlejšího barevného odstínu.

Většinou se nepodaří odhadnout množství barvy, takže pokud je jí příliš mnoho, štětec lehce otřete do čistého suchého hadříku a pokračujte v práci. Také můžete štětec namočit do vody, vodu hadříkem odsát a několika zpětnými tahy z nejsvětlejšího místa barvu do štětce znovu nabrat a práci dokončit. Jestliže máte barvy naopak nedostatek, namočte štětec znovu do barvy, nasadte ho v nejtmavším místě a celý postup opakujte.

K místům, kde jste nedosáhli plynulého světelného přechodu, se můžete opatrně vrátit zpětnými tahy bez namáčení do barvy nebo do vody. Následně opakovanými tahy vyrovnejte případné vady.

Pokračujte tak dlouho, dokud nejste spokojeni s výsledkem – barva by měla plynule přecházet z nejtmavšího do nejsvětlejšího odstínu. Plochu nechte přirozeně uschnout nebo použijte fén.

Solné struktury

Tato technika je založená na schopnosti soli absorbovat vlhkost. Použit můžeme sůl jemnou nebo hrubou efektní, stejně tak ale i sůl kuchyňskou nebo preclíkovou nebo dokonce sůl do myčky a prášek do pečiva.

Výsledek je ovlivněn jak výběrem barev, tak stupněm vlhkosti plochy, velikostí solných krystalů i způsobem jejich umístění na ploše.

Na vypnutém hedvábí si vytvořte libovolný barevný podklad. Na tmavých barvách solná struktura vynikne nejlépe (nemusíte se obávat ani černé barvy). Důležité je, aby plocha byla dostatečně

mokrá. Protože hedvábí poměrně rychle schne, pracujte svižně a bezprostředně

po namalování podkladu začněte na mokrou plochu klást nebo sypat krystaly soli. Pokud se vám napoprvé nepodaří krystaly umístit tak, jak jste si představovali, můžete je dodatečně srovnat, přemístit nebo odebrat. Je také možné dodatečně pipetou nebo štětcem nanášet barvu a vytvářet tak zajímavé barevné detaily.

Střídejte místa hustě zasypaná solí s prázdnými místy. Některé vzory se totiž mohou plně rozvinout pouze tehdy, pokud necháte kolem krystalu dostatek místa.

Hedvábí nechte uschnout, větší krystaly sesbírejte a schovejte pro další použití.

Malba na suchém podkladu

Při malbě na suchém podkladu je největším problémem nekontrolovatelné rozpíjení barev, které závisí především na gramáži hedvábí, množství barvy ve štětcu a také na tom, zda malujete na podmalbu nebo bílé hedvábí. Ke zmírnění rozpíjení se používá buď fén nebo různé kupované i doma připravované přípravky – antidifusanty, které se nanášejí na hedvábí před malbou.

Obrysy tvarů na suchém hedvábí jsou exaktní. Každá vrstva barvy, která byla nanášena na hedvábí, způsobuje, že se barvy v další vrstvě rozpíjejí méně a jsou sytější.

Malba bez použití antidifusantu

Připravte si vypnuté hedvábí na rámu a barvy. Ty nanášejte vedle sebe tak, jak se vám líbí. Nanášejte barvy vedle sebe, tak jak jste si rozvrhli celou

plochu hedvábí. Nanesené barvy nechávejte přirozeně schnout. Přebytečné množství barvy můžete průběžně odsávat papírovým ubrouskem nebo suchým štětcem.

Pokud barvy nemají vámi požadovanou sytost, opakujte celý postup znovu ve druhé vrstvě. Barvy se budou rozpíjet méně a budou tmavší.

Můžete pokračovat i dalšími vrstvami. Jednotlivé vrstvy s různým stupněm rozpíjení budou vytvářet zajímavé struktury.

Malba za použití fénu

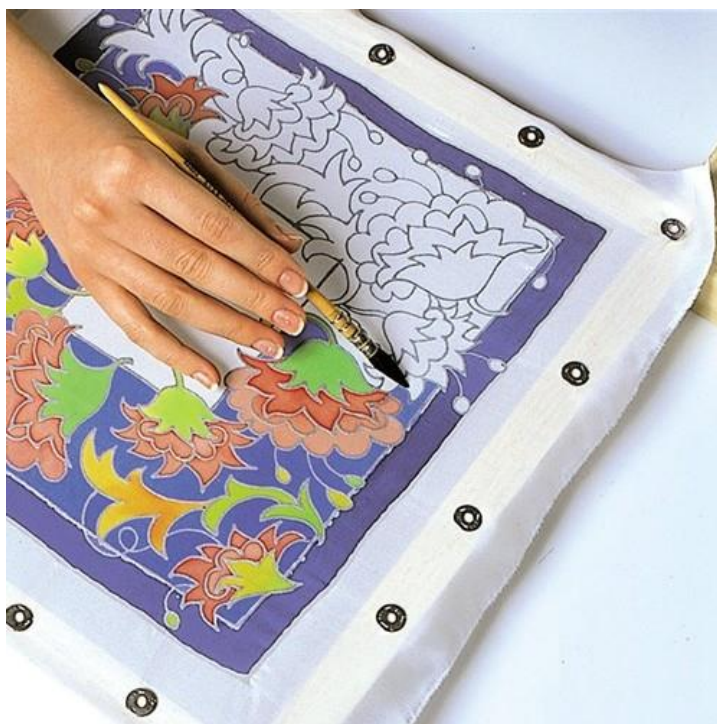
Pokud chceme rozpíjení barev ovládnout, použijeme fén, který toto rozpíjení usměrní. Fénovat můžeme souběžně s tím, jak táhneme štětec nebo s menším či větším časovým odstupem. Výsledek obrysové linie bude pokaždé jiný.

Malba za použití antidifusantu

Pokud chcete rozpíjení barev eliminovat úplně, použijte antidifusant, který koupíte ve výtvarných potřebách. K usměrnění rozpíjení a získání zajímavé struktury slouží solný roztok. Ten si vyrobíte tak, že smícháte 1 díl kuchyňské soli se 4 díly vody. Malba na tomto podkladu získá po uschnutí jemnou strukturu a světlejší barvu.

Konturování

Kontura a gutta se používají k tvorbě obrysových linií, které tvoří bariéru proti rozpíjení barev. Kreslit se dá přímo na bílé hedvábí nebo barevný podklad. Konturu i guttu lze také využít čistě jako kresební prostředek, se kterým můžete pracovat volně jako s fixem nebo tužkou.

Konturou na hedvábí nejprve nakreslete obrysové

linie vámi zvolených tvarů, které udrží barvu na požadovaném místě. Linka tvoří nejen funkci bariéry, ale je to také výtvarný prostředek, který může podpořit váš záměr.

Práce s konturou vyžaduje určitý cvik, proto si můžete zpočátku pomoci mizícím fixem a požadované linie si jím předkreslit. Potom si vezměte konturu nebo guttu a ved'te linku ve stopách mizícího fixu. Když budete mít všechny linky obtažené, zkontrolujte pohledem proti světlu, zda jsou všechny tvary uzavřené a linka neporušená. Proti světlu odhalíte i ty nejmenší vady. Kompaktnost linie je nezbytným předpokladem toho, aby linka fungovala jako bariéra a nepropustila barvu.

Pokud je vše v pořádku, nechte konturu uschnout. Doba schnutí závisí na okolní teplotě a síle linky.

Obvykle se pohybuje okolo 20 – 30 min. Schnutí lze urychlit fénem.

Do prostor vymezených konturovou linkou štětcem nanášejte barvu. Využijte rozpíjení barvy a nanášejte ji s malým odstupem od kontury; barva ke kontuře doteče sama a vy se tak vyhnete riziku přetažení. Při práci se suchým hedvábím vznikne jednobarevná a souměrně vykrytá plocha.

Štětec často namáčejte a snažte se v krátkém čase vykryt celou plochu a nevracejte se k nerovnoměrně vykrytým místům, množství barvy upravíte, až budete mít pokrytou celou plochu. Jen tak se vyhnete nechtěným mapám.

Pokud chcete některou plochu svého obrazu mít světelně odstupňovanou, hedvábí musíte čistým mokrým štětcem nejprve namočit.

Malování bez rámu

Mramorovaný vzor

Pro tuto techniku je typická struktura jemného žilkování, které protkává barevnou plochu a připomíná mramor.

Připravte si kromě hedvábí, barev, vody, štětců i skleněnou desku, na kterou namočený a lehce vyždímaný šátek rozložte a lehce ho nařaste. Do prohloubených míst v šátku zapouštějte barvu kulatým štětcem. Můžete pracovat

jednou nebo více barvami. Pokud je hedvábí bohatě nařasené, rozvírejte jej prsty a barvu do něj vtlačujte, jinak zůstanou na šátku bílá místa. Na vrcholky řasení naneste barvu plochým

štetcem hladivými pohyby nebo lehkým poklepáním.

Pomalovaný šátek nechte volně uschnout, přežehlete, a poté barvy zafixujte.

Pokud nejste s výsledkem spokojeni, před fixací můžete celý postup zopakovat. Namočením se z šátku většina barvy uvolní, takže získáte šátek v pastelových barvách, který opět nařaste a pomalujete.

Vrapování

Základem tohoto postupu je bohatě nařasené hedvábí stočení do pevné šňůry. Na šále nebo šátku vykouzlíte trvalé nařasení nebo zajímavý plošný vzor s mnoha překvapivými detaily. U této techniky se používají barvy, které se fixují napařováním.

Hedvábí napněte na rám nebo jej rozložte na omyvatelném stole a volně pomalujte. Barvy nanášejte ve větších plochách a při jejich výběru počítejte s tím, že se při fixaci sousední tóny spolu smísí. Pokud tedy vedle sebe umístíte např. červenou a modrou, po zafixování se na látce objeví i tóny fialové barvy.

Suché pomalované hedvábí nařaste nebo poskládejte do harmoniky a stočte jej do pevné šňůry. Tento úkon provádějte nejlépe s pomocí jiné osoby. Šňůru uchopte za oba konce a počkejte, až se sama stočí. Vzniklý jeden konec šňůry pevně ovažte provázkem.

Takto připravenou šňůru položte do páry (stačí pařák na ohřev knedlíků) a vařte asi 35 minut. Až šňůra vychladne, rozbalte ji a vymáchejte ve vlažné vodě, abyste ji zbavili přebytečné barvy a ještě vlhkou ji vyžehlete. Pokud chcete zachovat nařasení, nechte šňůru dokonale uschnout a teprve potom ji rozbalte.

Nařasení pak vydrží do dalšího praní. Trvalého nařasení dosáhnete, pokud napařovací vložku umístíte do tlakového hrnce a po každém praní budete hedvábí sušit lehce stočené do šňůry.

Použitá literatura a zdroje:

Soukupová, Kateřina: *Malba na hedvábí*. 1. vyd. Praha: Grada. 2009, 136 s.
ISBN 978-80-247-2648-9.

<http://www.fler.cz/dzejn-n>

<http://mk-silk.rajce.idnes.cz>

<http://www.fler.cz/marcy>

<http://www.fler.cz/zuzka-textil>

Poznámky

